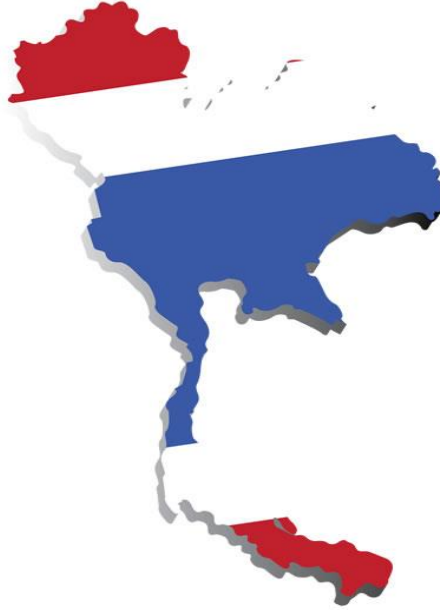

รัฐบาลกับการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ ประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558

การเปลี่ยนแปลงในระดับโลก และระดับภูมิภาค (Global and Regional Trends)

เศรษฐกิจโลกจะมีความผันผวนและมีความซับซ้อนมากขึ้น

การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีสมัยใหม่

Aging Society

การเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมของผู้บริโภค

การรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558

Political-Security

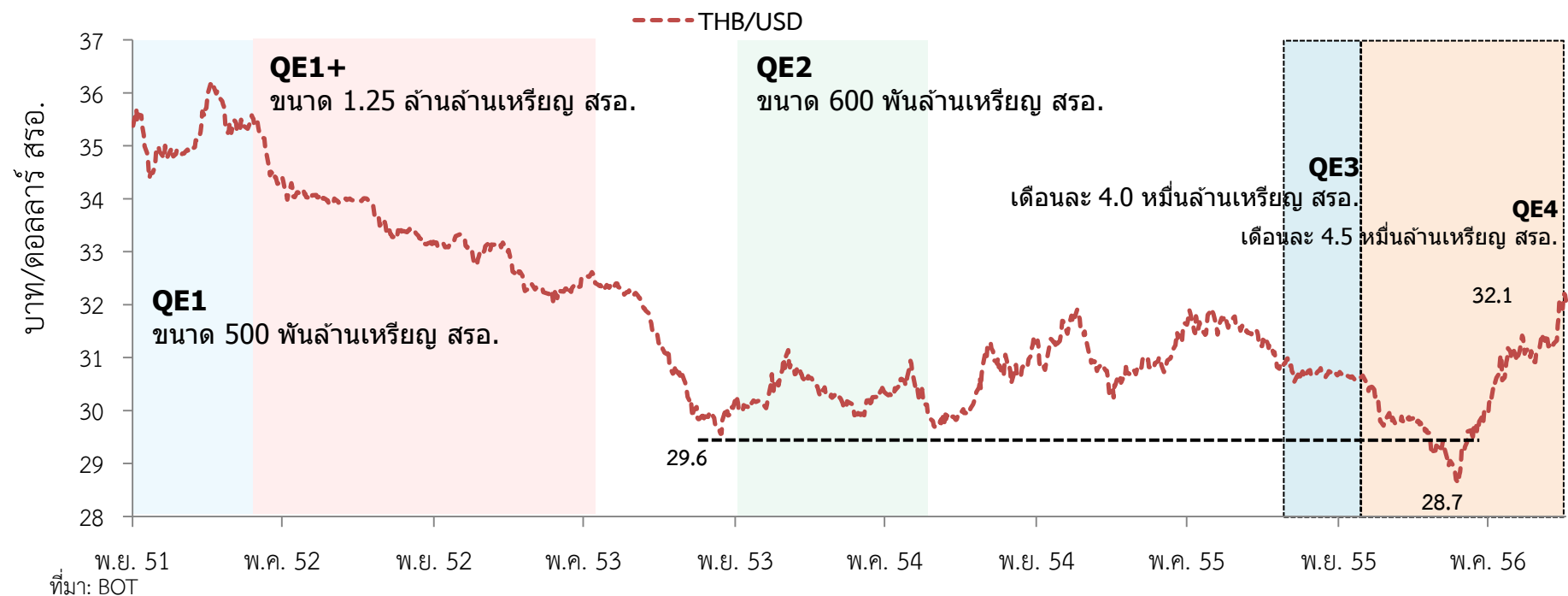
Socio-Cultural

Economic

การเปลี่ยนแปลงในระดับโลก และระดับภูมิภาค (Global and Regional Trends)

เศรษฐกิจโลกจะมีความผันผวนและมีความซับซ้อนมากขึ้น

- เกิดการทำสงครามค่าเงินของประเทศพัฒนาแล้ว ผ่าน Quantitative Easing Measures ทำให้เกิดความผันผวนของค่าเงินในภูมิภาค และส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันของสินค้าของไทย

รายได้จากการส่งออกสินค้าและบริการ 4 ปีย้อนหลัง (2552-2555) (% ของ GDP)

	2552	2553	2554	2555
สิงคโปร์	196	203.6	207.2	200.7
มาเลเซีย	91.4	93.7	91.6	87.5
เวียดนาม	68.3	77.5	87	89.8
บรูไน	72.8	81.4	81.3	81.4
ไทย	68.5	70.7	75.4	75.3
เกาหลี	49.7	52.3	56.2	-
กัมพูชา	49.2	54.1	54.1	-
ลาว	30.9	35.5	38	-
จีน	26.7	30.6	31.4	-
ฟิลิปปินส์	32.2	34.8	31	26.1
อินโดนีเซีย	24.2	24.6	26.3	31.6
อินเดีย	20	21.9	23.9	23.8
ญี่ปุ่น	12.7	15.2	15.1	-

การเปลี่ยนแปลงในระดับโลก และระดับภูมิภาค (Global and Regional Trends)

การเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมของผู้บริโภคในโลก

- Aging Population
- เน้นความสะดวกสบาย แต่ sophisticate มากขึ้น
- คำนึงถึงสุขภาพ
- คำนึงต่อผลกระทบทางธรรมชาติ

การเปลี่ยนแปลงในระดับโลก และระดับภูมิภาค (Global and Regional Trends)

การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี

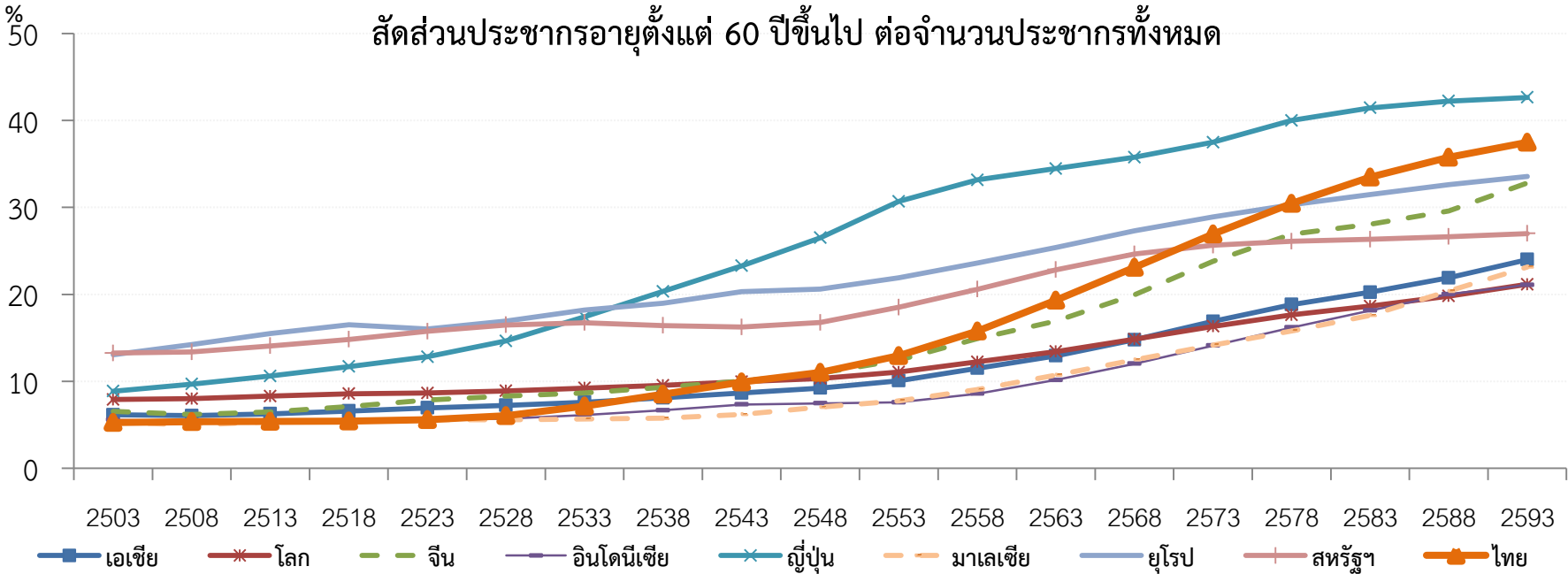
- เทคโนโลยีมีความซับซ้อนมากขึ้น (sophisticate) และเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว
- ผู้บริโภคในปัจจุบันมีความต้องการในส่วนของ Application มากกว่า hardware
- Higher Technology Accessibility จึงต้องมีการพัฒนาเทคโนโลยี ที่ตอบโจทย์ความต้องการที่หลากหลาย
- Global sourcing และจะมีการช่วงชิงการก้าวไปเป็นแหล่งกำเนิดเทคโนโลยี

การเปลี่ยนแปลงในระดับโลก และระดับภูมิภาค (Global and Regional Trends)

การเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างประชากรของโลกไปสู่สังคมผู้สูงอายุ

- การเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างประชากรโลกในแนวโน้มที่สัดส่วนประชากรสูงอายุเพิ่มขึ้น นับเป็นอีกหนึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญในการกำหนดนโยบายด้านเศรษฐกิจ และสังคม

ที่มา: UN Statistics Division

การเปลี่ยนแปลงในระดับโลก และระดับภูมิภาค (Global and Regional Trends)

การรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558

- ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และความร่วมมือกับเขตเศรษฐกิจอื่นๆ ทั้งในและนอกภูมิภาค
- การเชื่อมโยงที่มีความสมบูรณ์มากขึ้น (Connectivity) ทั้งด้านกายภาพ และการเชื่อมโยงระหว่างการค้าให้บริการ และการบริหารจัดการของภาครัฐ และด้านการเชื่อมโยงระดับประชาชน

Political-Security

Socio-Cultural

Economic

ต้องปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง

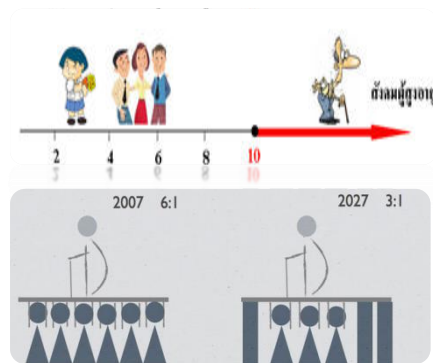
โครงสร้างเศรษฐกิจไทยที่ยังคงพึ่งพาการส่งออกและการลงทุนจากต่างประเทศสูง

การเปลี่ยนผ่านของโครงสร้างประชากรและสังคมไทย

กฎระเบียบที่ไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

ต้องปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง

โครงสร้างเศรษฐกิจไทยที่ยังคงพึ่งพาการส่งออกและการลงทุนจากต่างประเทศสูง

มูลค่าส่งออกในปีที่แล้วและครึ่งปีแรกของปีนี้น้อยกว่าที่คาดการณ์ จากสาเหตุที่สำคัญมี 4 ประการ ได้แก่

- อำนาจซื้อลด จากการที่ภาวะเศรษฐกิจโลกชะลอตัว
- ค่าเงินบาทที่แข็งค่าเกินความเป็นจริง
- มูลค่าการส่งออกสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงรูปแบบเทคโนโลยีของสินค้าไอที
- ปัญหาขาดแคลนสินค้าอาหารทะเลอย่างกระทันหัน ในหมวดสินค้ากุ้งสดแช่เย็น-แช่แข็ง

ต้องสร้างมูลค่าให้กับสินค้ามากขึ้น (Value Creation)
โดยเน้นการผลิตสินค้าในช่วงกลางน้ำ และปลายน้ำ

ตลาดส่งออก (%YOY)	2553	2554	2555	2556 (7 เดือน)
สหรัฐอเมริกา	21.3	7.8	4.6	-0.5
ญี่ปุ่น	29.2	17.5	-1.7	-3.7
สหภาพยุโรป (15)	19.7	12.0	-9.2	1.2
จีน	33.2	22.2	2.4	-3.8
ออสเตรเลีย	9.2	-14.6	22.1	23.5
ฮ่องกง	18.6	6.2	9.6	6.8
ตะวันออกกลาง	10.1	7.5	12.8	-3.1
อาเซียน (9)	36.4	21.9	4.5	4.7

ต้องปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง

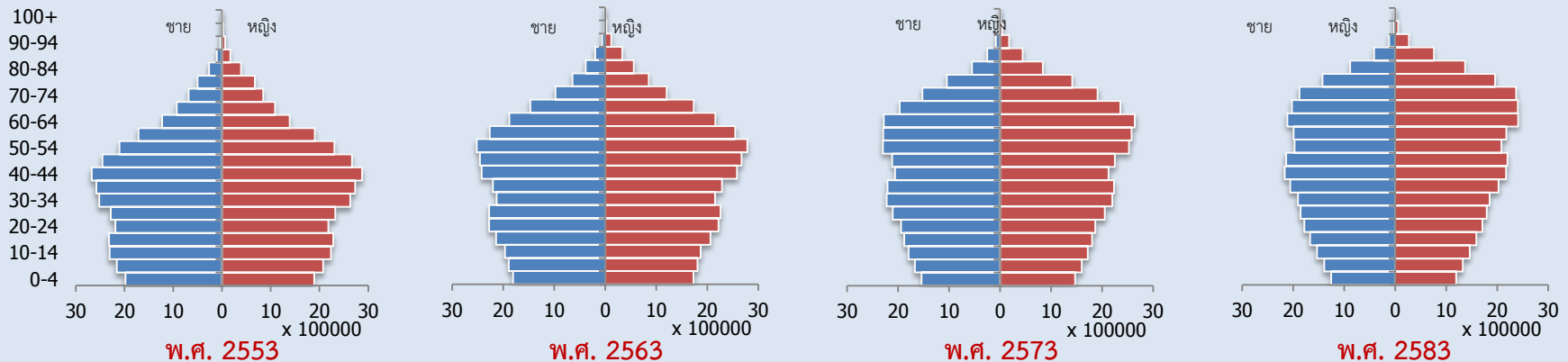
ประชากรสูงอายุมีสัดส่วนและจำนวนสูงขึ้น

ปี 2568 สังคมไทยจะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างเต็มตัว

- ส่งกระทบโดยตรงต่อศักยภาพในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศ
- ต้องปรับหรือปฏิรูปการศึกษา เพื่อให้ประชากรที่ลดลงเป็นแรงงานที่มีคุณภาพ
- High Performance Economy

จำเป็นที่จะต้องปฏิรูประบบการสวัสดิการของรัฐ รวมทั้งวางแนวทางในการดูแลผู้สูงอายุในระยะยาว

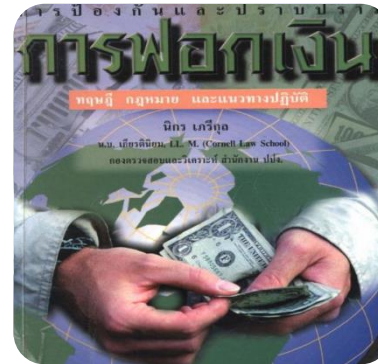
แนวโน้มประชากรไทยใน 30 ปีข้างหน้า

ต้องปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง

กฎระเบียบที่ไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

- การใช้กฎระเบียบโดยเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน การใช้แรงงานผิดกฎหมาย การค้ามนุษย์ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การฟอกเงิน เป็นข้อต่อรองและกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศอย่างเข้มข้น
- ความเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558 เจือ้นไขที่ประเทศไทยต้องปรับปรุงกฎหมายและกฎระเบียบต่าง ๆ ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง

การเตรียมความพร้อมของประเทศ

ปีแรก แก้ปัญหาความเดือดร้อนเร่งด่วนของประชาชน

ยกระดับรายได้และโอกาสของประชาชน	ยกระดับความสามารถในการแข่งขันของภาคเอกชนไทย	ยกระดับคุณภาพของสวัสดิการภาครัฐ
เพิ่มค่าแรง 300 บาท และเงินเดือน ป.ตรี 15,000 บาท	ปรับลดภาษีเงินได้นิติบุคคลให้เหลือร้อยละ 23 ในปี 2555 และร้อยละ 20 ในปี 2556	ยกระดับระบบการศึกษาของประเทศ โดยจัดให้มี Tablet ให้แก่โรงเรียนทั่วประเทศ
ยกระดับราคาสินค้าการเกษตรผ่านโครงการของรัฐบาล	ชะลอการเก็บเงินเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อลดภาระของผู้ประกอบการ	พัฒนาระบบประกันสุขภาพ โดยเพิ่มประสิทธิภาพของระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า เพื่อให้ประชาชนทุกคนได้รับบริการอย่างมีคุณภาพและทั่วถึง
เพิ่มช่องทางการเข้าสู่แหล่งทุน เช่น บัตรสินเชื่อเกษตรกร บัตรสินเชื่อพลังงาน การเพิ่มเงินทุนกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง และการจัดตั้งกองทุนสตรี	พัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและนานาชาติ เพื่อสนับสนุนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉพาะในประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งจะช่วยสนับสนุนภาคเอกชนในการเพิ่มปริมาณการค้าขาย	ปรับเพิ่มเบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุ

การเตรียมความพร้อมของประทศ

ปีสอง วางรากฐานการพัฒนาประเทศในระยะยาว

วิสัยทัศน์

ประเทศมีขีดความสามารถในการแข่งขัน คนไทยอยู่ดีกินดี มีความเสมอภาคและเป็นธรรม

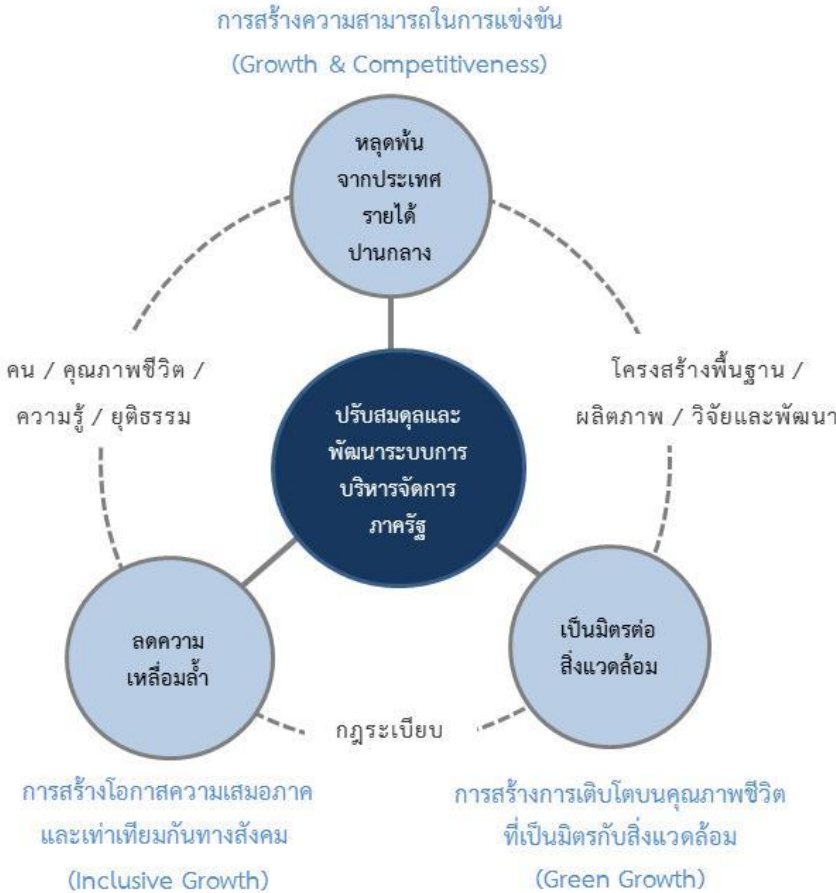
หลักการของยุทธศาสตร์

ต่อยอดรายได้จากฐานเดิม สร้างรายได้จากโอกาสใหม่ เพื่อความสมดุล และการพัฒนาอย่างยั่งยืน **วัตถุประสงค์**

- รักษาฐานรายได้เดิม และสร้างรายได้ใหม่
- เพิ่มประสิทธิภาพของระบบการผลิต (ต้องผลิตสินค้าได้เร็วกว่าปัจจุบัน)
- ลดต้นทุนให้กับธุรกิจ (ด้วยการลดต้นทุนค่าขนส่งและโลจิสติกส์)

4 ยุทธศาสตร์หลัก

- ยุทธศาสตร์สร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
- ยุทธศาสตร์สร้างโอกาสบนความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม
- ยุทธศาสตร์การเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ยุทธศาสตร์ปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างความสามารถในการแข่งขัน

เป้าหมาย: ยกระดับรายได้ประชากรชาวไทยให้ก้าวเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูงของโลกในอนาคต และสร้างเศรษฐกิจในประเทศให้มีความเข้มแข็งและมีภูมิคุ้มกัน	
จัดการใช้ที่ดินประเทศ (Zoning)	• สร้างความสมดุลระหว่างอุปทานและอุปสงค์ ซึ่งจะนำไปสู่เสถียรภาพของราคาสินค้าเกษตร • เบื้องต้นได้กำหนดปรับเปลี่ยนพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมปลูกข้าวมาปลูกอ้อยแทนจำนวน 1 ล้านไร่
ลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่ง	• เชื่อมโยงทุกภูมิภาคภายในประเทศและเชื่อมโยงกับอาเซียน (Connectivity) • สนับสนุนการเดินทางที่รวดเร็วและปลอดภัย (Mobility) • ลดต้นทุนการขนส่งและโลจิสติกส์ (Efficiency)
พัฒนาผู้ประกอบการ SMEs และยกระดับคุณภาพและมาตรฐาน OTOP	• สนับสนุนให้มีการนำ R&D มาใช้ในการต่อยอดธุรกิจ • สนับสนุนผู้ประกอบการให้สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนผ่านสถาบันการเงินของรัฐและเอกชน • สร้างช่องทางการขายให้เพิ่มมากขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม

เป้าหมาย: การพัฒนาคุณภาพของคนไทย ลดความยากจน ลดช่องว่างระหว่างคนรวยและคนจน และสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการพื้นฐานของรัฐอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

ดูแลประชากรทุกช่วงวัย (Life Cycle Policy)	- ส่งเสริมการเกิดอย่างมีคุณภาพ มีพัฒนาการที่เหมาะสมตามวัยอย่างต่อเนื่อง - เร่งเพิ่มผลิตภาพกำลังแรงงาน และสนับสนุนการออมตั้งแต่วัยหนุ่มสาว - สำหรับผู้สูงอายุได้ให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงภูมิปัญญากับความรู้ทันสมัย - ให้ความสำคัญในการช่วยเหลือทางสังคมแก่กลุ่มเปราะบาง - ศูนย์ช่วยเหลือสังคม OSCC 1300
ปฏิรูปการศึกษา	ปฏิรูปการจัดการศึกษาในระบบ - ให้สามารถสร้างคนให้สอดคล้องกับคุณลักษณะของคนในศตวรรษที่ 21 (Global Competency) - ผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการและเป็นมาตรฐานสากล - พัฒนาหลักสูตรร่วมของสมาชิกอาเซียน - ปรับปรุงหลักสูตรและวิธีการเรียนการสอนไปสู่ระบบการสอนให้ให้คิด - พัฒนาครูอาจารย์ผู้สอน - นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เป็นเครื่องมือเสริมสร้างประสิทธิภาพการเรียนรู้

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม (ต่อ)

เป้าหมาย: การพัฒนาคุณภาพของคนไทย ลดความยากจน ลดช่องว่างระหว่างคนรวยและคนจน และสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการพื้นฐานของรัฐอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

ปฏิรูปการศึกษา	ปฏิรูปการศึกษานอกระบบ - จัดการศึกษาหลักสูตรร่วมกับภาคอุตสาหกรรม (โรงเรียน-โรงงาน) ปฏิรูปการจัดการศึกษาทางเลือก - จัดการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งเป็นการศึกษาทางเลือก สำหรับประชาชนทั่วไปที่สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองและสามารถสอบเทียบได้ โดยเฉพาะจัดการศึกษาที่ยึดชุมชนเป็นหลัก (Community-based Education) และการศึกษาโดยครอบครัว (Family/Home-based learning หรือ Home-based School) ที่ให้พ่อแม่สอนลูกเอง แล้วสามารถสอบเทียบได้
สร้างโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากรของกลุ่มต่างๆ	จัดให้มีกองทุนเพื่อช่วยเหลือกลุ่มต่างๆ ในการพัฒนาตนเองและชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

เป้าหมาย: การเติบโตทางเศรษฐกิจที่ควบคู่ไปกับการดูแลสิ่งแวดล้อม

บริหารจัดการภัยพิบัติและการบริหารจัดการน้ำ	- ลงทุนในโครงการบริหารจัดการน้ำและป้องกันน้ำท่วม - ปลูกป่าทดแทนในป่าต้นน้ำ - จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการแบบเบ็ดเสร็จ (Single Command) - มีการ link กับประเทศอื่นในภูมิภาคโดยเฉพาะกลุ่มลุ่มน้ำโขง
ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (GHG)	สนับสนุนการใช้พลังงานทดแทนทั้งในระดับบุคคลจนถึงระดับประเทศ - การใช้พลังงานแสงอาทิตย์ (Roof-top Solar Cell) ในบ้านเรือน และอาคารพาณิชย์และโรงงาน - โครงการ 1 solar 1 ชุมชน - โครงการเมืองสีเขียว (ตัวอย่าง Green City ของสวีเดน) - โครงการเมืองอุตสาหกรรมนิเวศ (เริ่มจากมาบตาพุด สมุทรสาคร เป็นโครงการนำร่อง)
จัดทำนโยบายการคลังเพื่อสิ่งแวดล้อม	- ลดภาษีให้กับเครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าที่ประหยัดพลังงาน - อยู่ระหว่างพิจารณาการนำมาตรการทางด้านภาษีมาใช้ในการจัดการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการปรับเปลี่ยนการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการของภาครัฐให้มีความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

เป้าหมาย: สร้างสมดุลและปรับระบบบริหารประเทศให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

นำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการบริหารประเทศ	พัฒนาไปสู่การเป็นE-Government เพื่อลดความซ้ำซ้อนและเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน รวมทั้งสร้างความโปร่งใสให้กับระบบราชการ • Wifi ตามที่สาธารณะ โรงเรียน โรงพยาบาล สถานที่ราชการ • เทคโนโลยีเพื่อลดปัญหาทุจริต Corruption เช่น ในโครงการจำหน่ายข้าว
บูรณาการยุทธศาสตร์และการดำเนินงานระหว่างกระทรวงและจังหวัด	เชื่อมโยงยุทธศาสตร์ในระดับประเทศ ไปยังระดับกระทรวง และสู่ระดับจังหวัด เพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศอย่างทั่วถึงเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับศักยภาพ จุดเด่นของแต่ละพื้นที่
ปรับปรุงกฎระเบียบ	ให้มีความทันสมัย สามารถแข่งขันได้ และเป็นมาตรฐานสากล รวมทั้งมีการพัฒนากำลังคนภาครัฐอย่างต่อเนื่อง เพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศในอนาคต

เตรียมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ภาครัฐ

10
Priority List

จัด Zoning ประเทศ และพัฒนา
เมืองที่มีศักยภาพ

ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรม
อนาคต & รักษาฐานอุตสาหกรรมเดิม

พัฒนาด้านชายแดน

พัฒนากฎหมายเพื่อเสริม สร้าง
บรรยากาศการค้าการลงทุน

ส่งเสริม SMEs & OTOP

พัฒนาโครงข่ายคมนาคมเชื่อมโยง
ประตูการค้า

พัฒนาการศึกษา

จัดทำ software เพื่ออำนวยความสะดวก
สะดวกให้แก่ภาคบริการของไทย

ส่งเสริมการลงทุนในประเทศเพื่อน
บ้าน

ปรับโครงสร้างระบบราชการ

เตรียมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ภาคเอกชน

- การแสวงหาพันธมิตรทางธุรกิจ เพื่อสร้างเครือข่ายการผลิตในภูมิภาค (Regional Supply Chain)
- ปรับกลยุทธ์ รูปแบบการตลาด และบริการ ให้สอดคล้องกับสภาพของตลาดของผู้บริโภคภายในกลุ่มอาเซียน และตลาดโลก
- ยกระดับมาตรฐานและคุณภาพสินค้า ให้สามารถตอบสนองความต้องการและพฤติกรรมของลูกค้าแต่ละ Segment ในตลาดอาเซียน และตลาดโลก
- เตรียมความพร้อมขององค์กร พัฒนาทักษะฝีมือของแรงงานและทักษะผู้ประกอบการ และปรับปรุงประสิทธิภาพและเทคโนโลยีในกระบวนการผลิตและธุรกิจ เพื่อลดต้นทุนในทุกขั้นตอน
- ใช้ประโยชน์จากการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงของภาครัฐ (Regional Connectivity) ให้เกิดประโยชน์ต่อธุรกิจของตัวเองและสร้างธุรกิจใหม่

เตรียมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ภาคประชาชน

- ให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงสังคมและวัฒนธรรม และการอยู่ร่วมกัน
 - เน้นการสร้างความรู้ความเข้าใจของวัฒนธรรมอาเซียนให้กับคนรุ่นปัจจุบันและคนรุ่นต่อไป เพื่อรักษาเอกลักษณ์ของความเป็นชนชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
 - ส่งเสริมการเชื่อมโยงระหว่างประชาชนกับประชาชน (People to people link) ผ่านการเดินทางท่องเที่ยว และแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรม รวมทั้งเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาสินค้าทางวัฒนธรรมร่วมกัน (Cultural Products)
- เร่งพัฒนาทักษะและความเข้าใจทางด้านภาษา โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ และภาษาเพื่อนบ้าน
- พัฒนาทักษะแรงงานและสร้างความรู้ความเข้าใจกับระบบงานและระบบการคุ้มครองทางสังคมของแต่ละประเทศให้กับประชาชน
- ส่งเสริมการเชื่อมโยงระหว่างสถาบันทางสังคมภายในกลุ่มอาเซียน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ภูมิปัญญาซึ่งกันและกัน

- ตลาดและฐานการผลิตใหญ่ขึ้น
- การเชื่อมโยงในภูมิภาคที่สมบูรณ์ ทั้ง 3 ด้าน
 - ทางกายภาพ - ภูมิภาคอาเซียนเชื่อมโยงกันได้อย่างสมบูรณ์ ทั้งทางบก อากาศ และน้ำ (Connectivity)
 - ทางด้านกฎระเบียบ - เช่น ระบบให้บริการที่ด่านศุลกากร ระบบการคุ้มครองและประกันสังคมแรงงาน ระบบการคุ้มครองผู้บริโภค เป็นต้น
 - ทางด้านคนสู่คน - ทั้งจากการเดินทางท่องเที่ยว หลักสูตรการศึกษาและวัฒนธรรมอาเซียน
- ปัญหาและความท้าทายที่มีความซับซ้อนมากขึ้น
 - จะต้องมีความเข้าใจซึ่งกันและกันเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติและสร้างสรรค์
 - มีความเสี่ยงในส่วนของอาชญากรรมข้ามชาติ และการค้ายาเสพติด
 - จะต้องมีการปรับแก้กฎระเบียบเพื่อเป็นการยกระดับสู่มาตรฐานสากลมากขึ้น
- Free Flow 5 เรื่อง – สินค้าและบริการ การลงทุน บริการโลจิสติกส์ ตลาดเงินและตลาดทุน และ แรงงาน
- วัฒนธรรมยังคงดำรงอยู่ภายใต้ความหลากหลาย แม้ว่าจะรวมเป็นประชาคมอาเซียน แต่ทุกประเทศยังคงรักษาความเป็นเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมของตนเอง

